

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia .....2009 r.

**w sprawie określenia szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty i zwrotu
pomocy w ramach działań objętych Krajowym Programem Restrukturyzacji**

Na podstawie art. 34k ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1702, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki i tryb przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach działań: „Modernizacja gospodarstw rolnych” oraz „Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej”, objętych Krajowym Programem Restrukturyzacji (KPR), zwanej dalej „pomocą”, w tym szczegółowe wymagania, jakim powinna odpowiadać umowa, na podstawie której jest przyznawana pomoc, zwana dalej „umową”.

§ 2. Pomoc w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych” przyznaje się, jeżeli:

- 1) zakup maszyn lub urządzeń, o których mowa w art. 34b ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych, zwanej dalej „ustawą”:
  - a) jest uzasadniony ze względu na prowadzenie produkcji rolnej innej niż uprawa buraków cukrowych,
  - b) nie jest finansowany z udziałem innych środków publicznych;

---

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rynki rolne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 216, poz. 1599).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 19, poz. 100, Nr 95, poz. 792 i Nr 97, poz. 799.

- 2) producent rolny zobowiąże się do nieprzenoszenia własności lub posiadania maszyn i urządzeń będących przedmiotem pomocy przez co najmniej 5 lat od dnia wypłaty środków z tytułu pomocy.

§ 3. Pomoc w ramach działania „Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej” przyznaje się, jeżeli:

- 1) inwestycje, o których mowa w art. 34c ust. 2 ustawy:
  - a) są uzasadnione ekonomicznie, w tym pod względem ich kosztów,
  - b) nie są finansowane z udziałem innych środków publicznych;
- 2) przedsiębiorca zobowiąże się do prowadzenia działalności w zakresie przetwórstwa, o którym mowa w art. 34c ust. 2 ustawy, przez co najmniej 5 lat od dnia wypłaty środków z tytułu pomocy.

§ 4.1. Pomoc w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych” obejmuje refundację części kosztów kwalifikowalnych, na które składają się koszty zakupu maszyn lub urządzeń, o których mowa w art. 34b ust. 2 ustawy, oraz ich montażu.

2. Do kosztów kwalifikowalnych zalicza się koszty kwalifikowalne poniesione przez producenta rolnego od dnia zawarcia umowy w formie rozliczenia bezgotówkowego.

3. W przypadku przyznania pomocy, do kosztów kwalifikowalnych zalicza się również koszty kwalifikowalne poniesione przez producenta rolnego przed dniem zawarcia umowy, lecz nie wcześniej niż w dniu, w którym został złożony wniosek o przyznanie pomocy.

4. Pomoc nie obejmuje kosztów innych niż określone w ust. 1, w szczególności:

- 1) podatku od towarów i usług (VAT);
- 2) kosztu transportu maszyn lub urządzeń.

5. W ramach jednego wniosku o przyznanie pomocy można ubiegać się o refundację części kosztów kwalifikowalnych wynoszących co najmniej 5 tys. złotych.

6. Refundacji podlegają koszty kwalifikowalne w wysokości poniesionej przez producenta rolnego nie więcej jednak niż 40% kosztów kwalifikowalnych.

7. Pomoc przyznaje się i wypłaca do wysokości limitu, który w okresie realizacji KPR, wynosi 50 tys. złotych na jednego producenta rolnego i na jedno gospodarstwo.

§ 5. 1. Pomoc w ramach działania „Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej” obejmuje refundację części kosztów kwalifikowalnych, na które składają się koszty inwestycji, o których mowa w art. 34c ust. 2 ustawy, w tym koszty:

- 1) budowy lub modernizacji zakładów przetwórstwa produktów rolnych na cele energetyczne;
- 2) ogólnych, które są bezpośrednio związane z przygotowaniem i realizacją inwestycji.

2. Do kosztów kwalifikowalnych zalicza się koszty poniesione przez przedsiębiorcę od dnia zawarcia umowy w formie rozliczenia bezgotówkowego.

3. W przypadku przyznania pomocy, do kosztów kwalifikowalnych zalicza się również koszty kwalifikowalne poniesione przez przedsiębiorcę przed dniem zawarcia umowy, lecz nie wcześniej niż w dniu 1 października 2008 r.

4. Pomoc nie obejmuje kosztów innych niż określone w ust. 1, w szczególności:

- 1) podatku od towarów i usług (VAT);
- 2) nabycia nieruchomości;
- 3) nabycia rzeczy używanych.

5. Refundacji podlegają koszty kwalifikowalne w wysokości poniesionej przez przedsiębiorcę nie więcej jednak niż:

- 1) 50 % kosztów kwalifikowalnych - w przypadku inwestycji realizowanej przez przedsiębiorcę prowadzącego przedsiębiorstwo określone w art. 28 ust. 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 277 z 21.10.2005, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1698/2005”, będące mikro, małym lub średnim przedsiębiorstwem w rozumieniu zalecenia Komisji 2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 r. dotyczącego definicji małych i średnich przedsiębiorstw (Dz. Urz. UE L 124 z 20.05.2003, str. 36), zwanego dalej „zaleceniem nr 2003/361/WE”;
- 2) 25 % kosztów kwalifikowalnych - w przypadku inwestycji realizowanej przez przedsiębiorcę prowadzącego przedsiębiorstwo określone w art. 28 ust. 3 rozporządzenia nr 1698/2005, niebędące mikro, małym lub średnim przedsiębiorstwem w rozumieniu zalecenia nr 2003/361/WE.

6. Wysokość obrotu wyrażoną w euro dla przedsiębiorstw wymienionych w ust. 5 przelicza się na złote według średniego kursu ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski w ostatnim dniu roku obrotowego poprzedzającego rok obrotowy, w którym złożono wniosek o przyznanie pomocy.

7. Pomoc przyznaje się i wypłaca do wysokości limitu, który wynosi:

1) 7,5 mln złotych na jednego przedsiębiorcę, o którym mowa w ust. 5 pkt 1,

2) 4 mln złotych na jednego przedsiębiorcę, o którym mowa w ust. 5 pkt 2

- przy czym wysokość pomocy przyznanej na realizację jednej inwestycji nie może być niższa niż 50 tys. złotych na jednego przedsiębiorcę.

§ 6. 1. Do kosztów kwalifikowalnych, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 1, zalicza się koszty:

1) budowy, przebudowy lub remontu połączonego z modernizacją:

a) budynków i budowli wykorzystywanych do przetwarzania produktów rolnych na cele energetyczne, magazynowania lub kontroli laboratoryjnej tych produktów rolnych lub produktów powstałych w wyniku przetworzenia tych produktów rolnych na cele energetyczne (obiektów podstawowych),

b) budynków i budowli infrastruktury technicznej związanej z użytkowaniem obiektów podstawowych:

- innych niż związanych z ochroną środowiska,

- związanych z ochroną środowiska, w tym kotłowni, oczyszczalni ścieków wraz z siecią kanalizacyjną,

c) pomieszczeń higienicznosanitarnych w rozumieniu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650, z 2007 r. Nr 49, poz. 330 oraz z 2008 r. Nr 108, poz. 690), o ile prace są prowadzone w ramach inwestycji dotyczącej obiektów podstawowych,

d) pomieszczeń administracyjnych w części nieprzekraczającej 10 % całkowitej powierzchni obiektów podstawowych;

2) zakupu lub instalacji:

a) maszyn lub urządzeń do:

- magazynowania lub przygotowania produktów rolnych do przetwarzania na cele energetyczne,

- przetwarzania produktów rolnych na cele energetyczne,

- magazynowania produktów powstałych w wyniku przetworzenia produktów rolnych na cele energetyczne,

b) aparatury pomiarowej, kontrolnej oraz sprzętu do sterowania procesem przetwarzania lub magazynowania,

- c) oprogramowania służącego do sterowania procesem przetwarzania lub magazynowania;

3) zakupu:

- a) silosów oraz cystern przeznaczonych do przewozu produktów rolnych, których transport powinien odbywać się w szczególnych warunkach,
- b) środków transportu niezbędnych dla sprawnego przebiegu procesu przetwarzania lub magazynowania.

2. Do kosztów kwalifikowalnych, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 2, zalicza się koszty w wysokości nieprzekraczającej 10% pozostałych kosztów kwalifikowalnych, obejmujące koszty:

1) przygotowania dokumentacji technicznej inwestycji, w szczególności:

- a) kosztorysów,
- b) projektów architektonicznych lub budowlanych,
- c) ocen lub raportów oddziaływania na środowisko,
- d) dokumentacji geologicznej lub hydrologicznej,
- e) wypisów i wyrysów z katastru nieruchomości,
- f) projektów technologicznych;

2) opłat za patenty lub licencje;

3) przygotowania biznesplanu w wysokości:

- a) do 20 tys. złotych - w przypadku inwestycji, których koszt realizacji wynosi do 5 mln złotych,
- b) do 30 tys. złotych - w przypadku inwestycji, których koszt realizacji wynosi ponad 5 mln złotych;

4) sprawowania nadzoru inwestorskiego lub autorskiego oraz koszty związane z kierowaniem robotami budowlanymi.

3. Do kosztów, o których mowa w ust. 1 pkt 1 oraz pkt 2 lit. a i b, zalicza się koszty transportu do miejsca realizacji inwestycji:

- 1) materiałów służących realizacji inwestycji;
- 2) maszyn i urządzeń objętych inwestycją.

§ 7. 1. Agencja Rynku Rolnego, zwana dalej „Agencją”, podaje do publicznej wiadomości, na stronie internetowej Agencji oraz w co najmniej jednym dzienniku o zasięgu ogólnokrajowym, informację o terminie składania wniosków o przyznanie pomocy, nie później niż 14 dni przed dniem rozpoczęcia jego biegu.

2. Termin składania wniosków o przyznanie pomocy nie może być dłuższy niż 14 dni.

§ 8. 1. W terminie określonym zgodnie z § 7 ust. 1 każdy może złożyć wyłącznie jeden wniosek o przyznanie pomocy w ramach danego działania.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli na podstawie uprzednio złożonego wniosku o przyznanie pomocy nie przyznano pomocy.

§ 9. 1. Pomoc w ramach działania, o którym mowa w § 2, przysługuje w kolejności od najwyższej do najniższej ilości cukru ustalonej w odniesieniu do każdego producenta rolnego na podstawie wniosków producentów cukru o przyznanie pomocy restrukturyzacyjnej, o których mowa w przepisach rozporządzenia Rady (WE) nr 320/2006 z dnia 20 lutego 2006 r. ustanawiającego tymczasowy system restrukturyzacji przemysłu cukrowniczego we Wspólnocie i zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1290/2005 w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej (Dz. Urz. UE L 58 z 28.02.2006, str. 42, z późn. zm.).

2. Listę producentów rolnych w kolejności, według której przysługuje tym producentom pomoc w ramach działania, o którym mowa w § 2, Agencja ogłasza na stronie internetowej przez nią administrowanej w terminie 21 dni od dnia, w którym upłynął termin składania wniosków o przyznanie tej pomocy.

3. Pomoc w ramach działania, o którym mowa w § 3, przysługuje w kolejności wpływu do Agencji wniosków o przyznanie pomocy.

§ 10. 1. Wniosek o przyznanie pomocy składa się w terminie określonym zgodnie z § 7 ust. 1:

- 1) bezpośrednio w oddziale terenowym Agencji, właściwym ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę producenta rolnego, lub listem poleconym za potwierdzeniem odbioru nadanym w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego – w przypadku działania, o którym mowa w § 2;
- 2) bezpośrednio w Centrali Agencji – w przypadku działania, o którym mowa w § 3.

2. W przypadku złożenia wniosku o przyznanie pomocy w ramach działania, o którym mowa w § 2, termin określony zgodnie z § 7 ust. 1 uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem nadano pismo w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego

3. W przypadku gdy przed ogłoszeniem listy, o której mowa w § 9 ust. 2, Agencja nie otrzymała wniosku o przyznanie pomocy w ramach działania, o którym mowa w § 2, złożonego w terminie listem poleconym za potwierdzeniem odbioru nadanym w polskiej

placówce pocztowej operatora publicznego, Agencja umieszcza na tej liście producenta rolnego, który złożył ten wniosek.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, umieszczenie producenta rolnego na liście, o której mowa w § 9 ust. 2, następuje na jego wniosek złożony w terminie 7 dni od dnia jej ogłoszenia, po przedłożeniu wniosku o przyznanie pomocy i dowodu jego nadania zgodnie z ust. 1 pkt 1.

5. Po rozpatrzeniu wniosków producentów rolnych o umieszczenie na liście, o której mowa w § 9 ust. 2, Agencja niezwłocznie ogłasza na stronie internetowej przez nią administrowanej tę listę uzupełnioną zgodnie z ust. 3 i 4.

§ 11. 1. Wniosek o przyznanie pomocy powinien zawierać w szczególności:

- 1) imię i nazwisko, miejsce zamieszkania i adres albo nazwę, siedzibę i adres wnioskodawcy;
- 2) numer identyfikacji podatkowej (NIP);
- 3) numer Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) albo numer w Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarki Narodowej (REGON);
- 4) określenie maszyn lub urządzeń, o których mowa w art. 34b ust. 2 ustawy, których koszt zakupu ma być w zrefundowany z udziałem środków pomocy w ramach działania, o którym mowa w § 2, oraz szacowanych kosztów kwalifikowalnych;
- 5) opis inwestycji, o których mowa w art. 34c ust. 2 ustawy, których koszt ma być zrefundowany z udziałem środków pomocy w ramach działania, o którym mowa w § 3, oraz określenie szacowanych kosztów kwalifikowalnych;
- 6) wnioskowaną kwotę pomocy;
- 7) podpis wnioskodawcy lub osoby uprawnionej do jego reprezentowania.

2. Wnioskodawca informuje Agencję o wszelkich zmianach w zakresie danych objętych wnioskiem niezwłocznie po ich zaistnieniu.

3. Do wniosku o przyznanie pomocy w ramach działania, o którym mowa w § 3, dołącza się:

- 1) zestawienie kosztów kwalifikowalnych - w przypadku inwestycji obejmujących wyłącznie zakup maszyn lub urządzeń do przetwarzania produktów rolnych na cele energetyczne;
- 2) biznesplan - w pozostałych przypadkach.

§ 12. 1. Jeżeli wniosek o przyznanie pomocy nie został złożony w terminie określonym zgodnie z § 7, Agencja nie przyznaje pomocy. Przepis art. 34h ustawy, dotyczący odmowy przyznania pomocy, stosuje się odpowiednio.

2. Jeżeli we wniosku o przyznanie pomocy nie wskazano adresu wnioskodawcy i nie ma możliwości ustalenia tego adresu na podstawie posiadanych danych, wniosek pozostawia się bez rozpatrzenia.

3. Jeżeli wniosek o przyznanie pomocy nie spełnia innych wymagań niż określone w ust. 1 i 2, Agencja wzywa wnioskodawcę do usunięcia braków w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania.

4. Jeżeli wnioskodawca, pomimo wezwania, nie usunął w terminie wszystkich braków, Agencja nie przyznaje pomocy. Przepis art. 34h ustawy, dotyczący odmowy przyznania pomocy, stosuje się odpowiednio.

5. Złożony wniosek o przyznanie pomocy nie może być zmieniany przez wnioskodawcę w zakresie kosztów realizacji inwestycji, z wyłączeniem zmian wynikających z wezwań Agencji.

§ 13. 1. Agencja informuje wnioskodawcę, w formie pisemnej, o pozytywnym rozpatrzeniu wniosku o przyznanie pomocy i woli zawarcia umowy, dołączając 2 jednobrzmiące egzemplarze umowy podpisanej przez osobę umocowaną do reprezentowania Agencji w tym zakresie i oznaczając termin, w ciągu którego będzie oczekiwać przyjęcia oferty, wynoszący 7 dni od dnia doręczenia tej informacji.

2. W przypadku nieprzyjęcia zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego oferty przez wnioskodawcę Agencja nie przyznaje pomocy. Przepis art. 34h ustawy, dotyczący odmowy przyznania pomocy, stosuje się odpowiednio.

§ 14. Umowa jest zawierana na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Agencję.

§ 15. 1. Poza postanowieniami określonymi w art. 34f ustawy umowa zawiera inne postanowienia dotyczące uprawnień i obowiązków stron umowy, w szczególności:

- 1) zobowiązania producenta rolnego albo przedsiębiorcy, którym przyznano pomoc, zwanych dalej „beneficjentami”, dotyczące:
  - a) zachowania celu działania przez 5 lat od dnia wypłaty środków z tytułu pomocy,
  - b) niefinansowania wykonania umowy z udziałem innych środków publicznych,

- c) umożliwienia przeprowadzania kontroli związanych z przyznaną pomocą przez Agencję lub inne podmioty uprawnione do ich przeprowadzenia,
  - d) przechowywania dokumentów związanych z przyznaną pomocą przez 5 lat od dnia wypłaty środków z tytułu pomocy,
  - e) informowania niezwłocznie Agencji o okolicznościach mogących mieć wpływ na wykonanie umowy przez 5 lat od dnia wypłaty środków z tytułu pomocy,
  - f) ograniczeń lub warunków w zakresie przenoszenia własności lub posiadania rzeczy nabytych w wykonaniu umowy lub sposobu ich wykorzystywania,
  - g) składania sprawozdań z realizacji inwestycji – w przypadku działania, o którym mowa w § 3;
- 2) określenie sposobu postępowania stron umowy w razie wystąpienia okoliczności siły wyższej, o których mowa w art. 26 ust. 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 968/2006 z dnia 27 czerwca 2006 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 320/2006 ustanawiającego tymczasowy system restrukturyzacji przemysłu cukrowniczego we Wspólnocie (Dz. Urz. UE L 176 z 30.06.2006, str. 32, z późn. zm.);
- 3) określenie kar umownych z tytułu naruszenia postanowień umowy.
2. Umowa zawiera również następujące załączniki:
- 1) wzór wniosku o wypłatę pomocy;
  - 2) wzory sprawozdań, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. g – w przypadku działania, o którym mowa w § 3;
  - 3) harmonogram realizacji inwestycji – w przypadku działania, o którym mowa w § 3.

§ 16. Środki z tytułu pomocy są wypłacane beneficjentowi na warunkach określonych w umowie, z tym że środki te mogą być wypłacone, jeżeli:

- 1) kupił maszyny lub urządzenia, o których mowa w art. 34b ust. 2 ustawy, albo zrealizował inwestycje, o których mowa w art. 34c ust. 2 ustawy, w tym poniósł koszty kwalifikowalne, zgodnie z postanowieniami umowy;
- 2) udokumentował poniesione koszty kwalifikowalne oryginałami faktur oraz dowodami dokonania zapłaty.

§ 17. 1. Środki z tytułu pomocy są wypłacane beneficjentowi w trybie określonym w umowie, z tym że są one wypłacane na wniosek o wypłatę pomocy.

2. Do wniosku o wypłatę pomocy dołącza się oryginały faktur oraz dowody dokonania zapłaty potwierdzające poniesione koszty kwalifikowalne.

§ 18. 1. Jeżeli wniosek o wypłatę pomocy jest wypełniony nieprawidłowo lub zawiera braki, Agencja wzywa beneficjenta, w formie pisemnej, do ich usunięcia w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania.

2. Jeżeli beneficjent pomimo wezwania nie usunął nieprawidłowości lub braków w wyznaczonym terminie, Agencja rozpatruje wniosek o wypłatę pomocy w zakresie, w jakim został wypełniony, oraz na podstawie dołączonych do niego dokumentów.

§ 19. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

MINISTER ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

Uzasadnienie

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie przepisu art. 34k ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1702, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 19, poz. 100, Nr 95, poz. 792 i Nr 97, poz. 799). Przedmiotem regulacji projektowanego rozporządzenia są objęte sprawy dotyczące szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy w ramach działań objętych Krajowym Programem Restrukturyzacji, w tym szczegółowe wymagania, jakim powinna odpowiadać umowa, na podstawie której jest przyznawana pomoc. Zasadnicze regulacje w tym zakresie określają przepisy art. 34a – 34j powyższej ustawy, dodane na mocy ustawy z dnia 22 maja 2009 r. o zmianie ustawy o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych (Dz. U. Nr 95, poz. 792). Przepisy te określiły zasady realizacji Krajowego Programu Restrukturyzacji przemysłu cukrowniczego, którego celem jest wspieranie zmiany profilu produkcji rolnej na inny niż uprawa buraka cukrowego oraz poprawa konkurencyjności przedsiębiorstw prowadzących działalność na terenach gmin dotkniętych procesem restrukturyzacji przemysłu cukrowniczego. Program ten jest jednym z fakultatywnych instrumentów tymczasowego systemu restrukturyzacji przemysłu cukrowniczego we Wspólnocie ustanowionego na mocy rozporządzenia Rady (WE) nr 320/2006 z dnia 20 lutego 2006 r. ustanawiającego tymczasowy system restrukturyzacji przemysłu cukrowniczego we Wspólnocie i zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1290/2005 w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej. Na mocy art. 6 tego rozporządzenia państwo członkowskie może przyznawać tzw. pomoc na rzecz dywersyfikacji w regionach objętych restrukturyzacją przemysłu cukrowniczego.

Pomoc na rzecz dywersyfikacji przyznawana w ramach Krajowego Programu Restrukturyzacji stanowi zachętę do prowadzenia w regionach objętych procesem restrukturyzacji sektora cukrowniczego alternatywnych w stosunku do uprawy buraków cukrowych rodzajów działalności. Zgodnie z tymi przepisami środki na rzecz dywersyfikacji powinny przyjąć formę środków identycznych z pewnymi środkami wspieranymi na mocy rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005. Taką właśnie drogę wdrażania pomocy dywersyfikacyjnej przyjęto w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych określając, że pomoc ta jest przyznawana w ramach dwóch działań „Modernizacja gospodarstw rolnych” i „Zwiększanie wartości dodanej

podstawowej produkcji rolnej i leśnej”, które odpowiadają działaniom o takich samych nazwach określonym w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013.

Proponowane rozwiązania dotyczące warunków i trybu przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy w ramach działań objętych Krajowym Programem Restrukturyzacji są zatem w znacznym stopniu zdeterminowane regulacjami wspólnotowymi zawartymi zarówno w przepisach dotyczących restrukturyzacji przemysłu cukrowniczego, jak też w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z Europejskiego Funduszu Rolnego Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW). Wobec tego przygotowując projektowane rozporządzenie wzorowano się w dużej mierze na rozwiązaniach przyjętych w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 października 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 (Dz. U. Nr 193, poz. 1397, z późn. zm.) oraz w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 października 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 (Dz. U. Nr 200, poz. 1444, z późn. zm.).

W działaniu „Modernizacja gospodarstw rolnych” pomoc przyznaje się na refundację części kosztów zakupu nowych maszyn lub urządzeń do produkcji rolnej oraz ich montażu, które umożliwią zmianę profilu produkcji rolnej na inną niż uprawa buraka. Pomoc w ramach działania „Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej” przyznaje się na refundację części kosztów inwestycji, które zapewnią wnioskodawcy prowadzenie działalności, polegającej na przetwórstwie surowców rolnych na cele energetyczne.

Pomoc w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych” nie obejmuje m.in. kosztów podatku od towarów i usług (VAT) oraz kosztu transportu maszyn lub urządzeń. W ramach jednego wniosku o przyznanie pomocy można ubiegać się o refundację części kosztów kwalifikowalnych wynoszących co najmniej 5 tys. złotych. Refundacji podlegają koszty kwalifikowalne w wysokości poniesionej przez producenta rolnego nie więcej jednak niż 40% kosztów kwalifikowanych. Pomoc przyznaje się i wypłaca do wysokości limitu, który w okresie realizacji KPR, wynosi 50 tys. złotych na jednego producenta rolnego i na jedno gospodarstwo.

Pomoc w ramach działania „Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej” obejmuje refundację części kosztów kwalifikowalnych, inwestycji, w tym

m.in. koszty budowy lub modernizacji zakładów przetwórstwa produktów rolnych na cele energetyczne. W przypadku przyznania pomocy, do kosztów kwalifikowalnych zalicza się również koszty kwalifikowalne poniesione przez przedsiębiorcę przed dniem zawarcia umowy, lecz nie wcześniej niż w dniu 1 października 2008 r. Pomoc nie obejmuje m.in. kosztów podatku od towarów i usług (VAT), nabycia nieruchomości oraz nabycia rzeczy używanych.

Refundacji podlegają koszty kwalifikowalne w wysokości poniesionej przez przedsiębiorcę nie więcej jednak niż:

- 50 % kosztów kwalifikowalnych - w przypadku inwestycji realizowanej przez przedsiębiorcę prowadzącego przedsiębiorstwo będące mikro, małym lub średnim przedsiębiorstwem w rozumieniu zalecenia Komisji 2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 r. Pomoc przyznaje się i wypłaca do wysokości limitu, który w okresie realizacji KPR, wynosi 7,5 mln złotych na jednego przedsiębiorcę,

- 25 % kosztów kwalifikowalnych - w przypadku inwestycji realizowanej przez przedsiębiorcę prowadzącego przedsiębiorstwo niebędące mikro, małym lub średnim przedsiębiorstwem w rozumieniu zalecenia nr 2003/361/WE. Pomoc przyznaje się i wypłaca do wysokości limitu, który w okresie realizacji KPR, wynosi 4 mln złotych na jednego przedsiębiorcę.

Wysokość pomocy przyznanej na realizację jednej inwestycji nie może być niższa niż 50 tys. złotych na jednego przedsiębiorcę.

Pomoc przyznawana jest na wniosek. Informację o terminie składania wniosków o przyznanie pomocy Agencja Rynku Rolnego podaje na stronie internetowej oraz w co najmniej jednym dzienniku o zasięgu ogólnokrajowym.

Uprawa buraka cukrowego gwarantuje wysoką rentowność gospodarstw rolnych. Wiąże się ona jednak ze ścisłą specjalizacją gospodarstwa, w tym w szczególności z posiadaniem specjalistycznego sprzętu wykorzystywanego w produkcji. W wyniku procesu restrukturyzacji sektora cukrowniczego plantatorzy zaprzestali w całości albo w części uprawy buraka cukrowego przeznaczonego do produkcji tzw. cukru kwotowego. Proces restrukturyzacji sektora cukrowniczego ma zatem wpływ na znaczne pogorszenie funkcjonowania gospodarstw rolnych położonych na terenach gmin objętych procesem restrukturyzacji i może się wiązać z koniecznością zmiany profilu produkcji przez plantatorów objętych tym procesem. Powyższy proces miał największy wpływ na plantatorów, którzy zaprzestali uprawy największej ilości tzw. buraka kwotowego. Wobec tego proponuje się, aby tacy plantatorzy mieli pierwszeństwo w otrzymaniu pomocy

dywersyfikacyjnej w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych”. Takie rozwiązanie umożliwi tym plantatorom, którzy przyjęli na siebie największy ciężar procesu restrukturyzacji, zmianę profilu produkcji na inny niż uprawa buraka cukrowego.

Natomiast w ramach działania „Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej” pomoc będzie przysługiwała według kolejności wpływu do Agencji Rynku Rolnego wniosków o jej przyznanie.

Wniosek o przyznanie pomocy w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych” składany jest bezpośrednio w oddziale terenowym Agencji Rynku Rolnego, właściwym ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę producenta rolnego, lub listem poleconym za potwierdzeniem odbioru. W przypadku działania „Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej” bezpośrednio w Centrali Agencji Rynku Rolnego.

Wniosek o przyznanie pomocy powinien zawierać w szczególności: imię i nazwisko, miejsce zamieszkania i adres albo nazwę, siedzibę i adres wnioskodawcy, numer identyfikacji podatkowej (NIP), numer Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) albo numer w Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarki Narodowej (REGON), określenie maszyn lub urządzeń, których koszt zakupu ma być refundowany oraz wysokość szacowanych kosztów kwalifikowanych, opis inwestycji wraz z określeniem szacowanych kosztów kwalifikowanych, wnioskowaną kwotę pomocy oraz podpis wnioskodawcy lub osoby uprawnionej do jego reprezentowania.

Agencja Rynku Rolnego informuje wnioskodawcę, w formie pisemnej, o pozytywnym rozpatrzeniu wniosku o przyznanie pomocy i woli zawarcia umowy, dołączając 2 jednobrzmiące egzemplarze umowy podpisanej przez osobę umocowaną do reprezentowania Agencji w tym zakresie i oznaczając termin, w ciągu którego będzie oczekiwać przyjęcia oferty, wynoszący 7 dni od dnia doręczenia tej informacji. W przypadku nieprzyjęcia zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego oferty przez wnioskodawcę Agencja nie przyznaje pomocy. Przepis art. 34h ustawy, dotyczący odmowy przyznania pomocy, stosuje się odpowiednio.

Środki z tytułu pomocy będą wypłacane beneficjentowi na warunkach określonych w umowie, z tym że środki te mogą być wypłacone, jeżeli kupił maszyny lub urządzenia, albo zrealizował inwestycje, zgodnie z postanowieniami umowy oraz udokumentował poniesione koszty kwalifikowalne oryginałami faktur oraz dowodami dokonania zapłaty. Środki są wypłacane beneficjentowi na wniosek o wypłatę pomocy, do którego muszą być dołączone

oryginały faktur oraz dowody dokonania zapłaty potwierdzające poniesione koszty kwalifikowalne.

Proponuje się, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie z dniem ogłoszenia. Wymaga tego ważny interes dużej grupy podmiotów, zwłaszcza plantatorów buraków cukrowych, którzy w wyniku restrukturyzacji przemysłu cukrowniczego utracili możliwość prowadzenia na dotychczasowych zasadach działalności rolniczej w zakresie uprawy buraków cukrowych. Środki przewidziane w ramach Krajowego Programu Restrukturyzacji mają służyć przekwalifikowaniu dotychczas prowadzonej produkcji rolnej na inną, lecz aby efektywnie wykorzystać tę szansę konieczne jest niezwłoczne wprowadzenie projektowanych regulacji. Ponadto środki przewidziane w ramach Krajowego Programu Restrukturyzacji powinny być wydatkowane w określonym w przepisach wspólnotowych terminie. Z powyższych względów zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją na przeszkodzie wejściu w życie projektowanego rozporządzenia z dniem ogłoszenia.

Projektowane rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych, w związku z tym nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Projektowane rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 337), projekt rozporządzenia został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Projekt rozporządzenia znajduje się w Programie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które będzie oddziaływał akt normatywny

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia będzie miało wpływ na wszystkich pięciu producentów cukru i podmioty z terenów dotkniętych procesem restrukturyzacji przemysłu cukrowniczego oraz plantatorów buraków cukrowych, którzy częściowo lub całkowicie zaprzestali uprawy i dostawy buraków cukrowych. Trudno określić liczbę plantatorów, którzy złożą stosowne wnioski. Ogólna liczba plantatorów, którzy uprawnieni są do pomocy wynosi 26 718 .

2. Wpływ aktu normatywnego na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu państwa, gdyż Krajowy Program Restrukturyzacji przemysłu cukrowniczego jest finansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego Gwarancji (EFRG).

3. Wpływ aktu normatywnego na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia będzie miało wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość w gminach dotkniętych procesem restrukturyzacji przemysłu cukrowniczego. Pozyskanie przez podmioty danej gminy części środków z kwoty 34,4 mln euro przeznaczonych na wdrożenie Krajowego Programu Restrukturyzacji przemysłu cukrowniczego pozwoli na realizację projektów związanych zwłaszcza z inwestycjami ukierunkowanymi na przetwarzanie produktów rolnych na cele energetyczne.

4. Wpływ aktu normatywnego na rynek pracy

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia może spowodować zmiany na rynku pracy. Przeznaczenie 34,4 mln euro na działania dotyczące „Modernizacji gospodarstw rolnych” (10,3 mln euro) oraz „Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej” (24,1 mln euro), które skierowane będzie na przetwarzanie produktów rolnych na cele energetyczne, powinno spowodować wzrost zatrudnienia w gminach wymienionych w załączniku do Krajowego Programu Restrukturyzacji przemysłu cukrowniczego. Proces restrukturyzacji obejmuje 977 spośród 2478 gmin (co stanowi ok. 39,4 %) we wszystkich 16 województwach w Polsce. Nie znając skali zainteresowania potencjalnych beneficjentów

trudno oszacować w ujęciu liczbowym wpływ projektowanego rozporządzenia na rynek pracy.

5. Wpływ aktu normatywnego na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia będzie miało wpływ na sytuację i rozwój regionalny. Środki w wysokości 34,4 mln euro przeznaczone będą na tworzenie alternatywnych rozwiązań w stosunku do uprawy buraków cukrowych w gminach dotkniętych procesem restrukturyzacji. Szczególnie istotne jest finansowe wsparcie plantatorów oraz innych podmiotów w celu zachowania stabilności gospodarczej oraz rozwoju gmin, jak również prawidłowego funkcjonowania społeczności na terenie gmin objętych restrukturyzacją.

6. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia został wysłany do zaopiniowania przez organizacje społeczno-zawodowe: Związek Producentów Cukru w Polsce, Krajowy Związek Plantatorów Buraka Cukrowego, NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność”, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych, Federację Związków Pracodawców - Dzierżawców i Właścicieli Rolnych, Polską Federację Producentów Żywności, Związek Zawodowy Rolnictwa „Samoobrona”, Związek Zawodowy Rolników „Ojczyzna”, Krajowy Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych, Krajową Radę Izb Rolniczych, Federację Branżowych Związków Producentów Rolnych, Konfederację Pracodawców Polskich, Polską Konfederację Pracodawców Prywatnych Lewiatan, Radę Gospodarki Żywnościowej, Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność” Komisja Krajowa, Związek Zawodowy Rolników Rzeczypospolitej „SOLIDARNI”, Związek Zawodowy Centrum Narodowe Młodych Rolników oraz Związek Zawodowy Pracowników Rolnictwa RP.

W wyniku konsultacji uwagi do projektu zgłosiły Krajowy Związek Plantatorów Buraka Cukrowego, Krajowe Zrzeszenie Producentów Rzepaku, Polska Grupa Biogazowa, PGE Energia Odnawialna S.A. oraz Krajowa Rada Izb Rolniczych.

Krajowy Związek Plantatorów Buraka Cukrowego zgłosił uwagę do § 9 ust. 1 projektu rozporządzenia. W świetle tego przepisu pomoc dywersyfikacyjna będzie przysługiwać w pierwszej kolejności plantatorom, którzy zaprzestali dostaw większej ilości buraków. KZPBC zgadza się na ten pogląd, ale jedynie w ujęciu globalnym. Niemniej jednak Związek podkreśla, że skoro pomoc na rzecz dywersyfikacji będzie przyznawana indywidualnie, a buraki cukrowe w każdym gospodarstwie (bez względu na jego wielkość) stanowiły istotną gałąź produkcji rolniczej to każde gospodarstwo, które całkowicie zaprzestało uprawy buraka

cukrowego będzie musiało zmienić (rozwinąć) profil produkcji na inny niż uprawa buraka cukrowego. Dlatego też Związek uważa, że nadanie pierwszeństwa tym rolnikom, którzy zaprzestali uprawy największej ilości buraka jest krzywdzące wobec pozostałych plantatorów. Zaproponowany sposób przydziału środków pozwoli rolnikom, którzy zaprzestali uprawy największej ilości tzw. kwotowych buraków na zmianę profilu produkcji ich gospodarstw rolnych. Dlatego też nie można zgodzić się ze stwierdzeniem, że proponowane rozwiązanie jest krzywdzące wobec pozostałych plantatorów.

Niestety KZPBC nie przedstawił propozycji, według której zdaniem Związku powinny być rozpatrywane wnioski o przydział pomocy w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych”.

Krajowe Zrzeszenie Producentów Rzepaku proponuje wydłużenie z 14 do 30 dni terminu składania wniosków o przyznanie pomocy (§ 7 projektu). Rozdysponowanie posiadanych środków w ramach Krajowego Programu Restrukturyzacji w wysokości 34 412 304,98 euro powinno nastąpić w terminie określonym przez prawo wspólnotowe, które pozwala na wypłatę tych środków przez państwa członkowskie do dnia 30 września 2011 r. Zatem wydłużenie zaproponowanego terminu składania wniosków wydaje się niezasadne. Ponadto proponowany termin 14 dni na składanie wniosków o przyznanie pomocy gwarantuje zarówno złożenie wniosków przez zainteresowanych pomocą wnioskodawców, jak również sprawną realizację przez Agencję zadań związanych z wdrażaniem Programu.

Polska Grupa Biogazowa zaproponowała rozszerzenie przepisu § 5 ust. 1 pkt 1 projektu o budowę i modernizację zakładów przetwórstwa „produktów ubocznych rolnictwa, płynnych lub stałych odchodów zwierzęcych, produktów ubocznych lub pozostałości przemysłu rolno-spożywczego lub biomasy leśnej na cele energetyczne”. Uwaga ta nie może być uwzględniona, ponieważ nawozy naturalne (m.in. płynne stałe odchody zwierzęce) nie są produktami rolnymi wymienionymi w Załączniku 1, o którym mowa w art. 38 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską. Biomasa leśna odnosi się do produktów leśnych tj. drewna i pozostałości, i te produkty również nie znajdują się w wyżej wymienionym Załączniku 1.

Nie istnieje również konieczność doprecyzowania przepisu § 8 ust. 2 projektu, co zostało zgłoszone przez Polską Grupę Biogazową, ponieważ biorąc pod uwagę bardzo krótkie terminy wydatkowania środków na realizację Krajowego Programu Restrukturyzacji wynikające z aktualnych przepisów wspólnotowych nie przewiduje się kolejnych naborów.

Polska Grupa Biogazowa wnioskuję o zmianę sposobu przydziału przyznawania pomocy w ramach działania „Zwiększenie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej”, nie przedstawiając własnej propozycji w tej kwestii.

PGE Energia Odnawialna S.A. proponuje dodanie przepisu dotyczącego warunków ubiegania się o pomoc z KPR. Zgodnie z upoważnieniem ustawowym zawartym w art. 34k ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych, minister właściwy do spraw rynków rolnych zobligowany został do określenia, w drodze rozporządzenia, szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy w ramach działań objętych Krajowym Programem Restrukturyzacji, a nie określania szczegółowych warunków ubiegania się o pomoc. Brak jest zatem podstawy prawnej do uwzględnienia tej uwagi. Ponadto propozycja PGE znacznie zawęży krąg beneficjentów, którzy zgodnie z ustawową definicją beneficjenta mogą ubiegać się o pomoc z KPR.

Krajowa Rada Izb Rolniczych wnosi „o określenie dostępności pomocy w ramach działania „Zwiększenie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej” według analogicznych zasad kolejności jej przyznawania zastosowanych w przypadku działania „Modernizacja gospodarstw rolnych”, o których mowa w § 9 projektu. Nie jest jednak możliwe określenie warunków przyznawania pomocy w ramach działania „Zwiększenie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej” analogicznych jak w działaniu „Modernizacja gospodarstw rolnych”, ponieważ beneficjentami działania „Zwiększenie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej” nie są producenci rolni dostarczający w roku gospodarczym 2008/2009 buraki cukrowe.

Opracowano:
w Departamencie Rynków Rolnych

Akceptował:

Za zgodność pod względem
redakcyjnym i prawnym